

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ПРЫНЯЎ УДЗЕЛ У АКЦЫЎНІ БЕЛАРУСКАГА ГАРНАЛЫЖНАГА КОМПЛЕКСУ ў СОЧЫ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 10 сакавіка прыняў удзел ва ўрачыстым адкрыцці гарналыжнага спартыўна-аздараўленчага комплексу «Беларусь» у Сочы.

Кар. БЕЛТА.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

КОЛЬКІ НАМ ЯШЧЭ ГРЫПАВАЦЬ?

Па стану на 12 сакавіка грыпам у Беларусі былі ахоплены 47 адміністрацыйных тэрыторый, у тым ліку 15 гарадоў: Мінск, Віцебск, Наваполацк, Гомель, Мазыр, Рэчыца, Маладзечна, Барысаў, Магілёў, Баранавічы, Салігорск, Брэст, Жодзіна, Мабруж і Пінск.

Надзея НІКАЛАЕВА.

БЕЛАРУСКІ САМАЛЁТ АБСТРАЛЯЎ І САМАЛІ

Самалёт Іл-76 беларускай транспартнай авіякампаніі «Транс-авіяэкспарт» у небе над аэрадромам у Самалі быў абстрэліны невядомымі з зямлі.

Ігар ГРЫШЫН.

ВЫРАТАВАЛІ ДЗІЦЯ, ЭВАКУІРАВАЛІ ЖЫЛЬЦОЎ

Робітнік ВА «Беларуськалій» выратаваў на пажары 2-гадовае дзіця.

Сяргей РАСОЛЬКА.

СУСЕД ПРЫЙШОЎ НА ДАПАМОГУ

У Полацку крмінальнай параніў мучжыну, які спрабаваў дапамагчы сваёй суседцы выратавацца ад злодзей.

Ігар ГРЫШЫН.

КРАДЗЕННЫМ ІНШАМАРКАМ — САПРАЎДНЫЯ НУМАРЫ

выдавалі ў Брэсце ўдзельнікі злачыннай групойкі. Суд Маскоўскага раёна Брэста разгледзеў справу па легалізацыі на тэрыторыі Беларусі аўтамабіляў, украдзеных у краінах Заходняй Еўропы.

Яна СВЕТАВА.

«ФАЛЬШЫВЫ» ФРАНЦУЗ

Грамадзянін Камеруна быў затрыманым беларускімі памежнікамі пры спробе выехаць па падаробленаму дакументу ў Літву.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

РАСПЛАВАЎ ДОМ

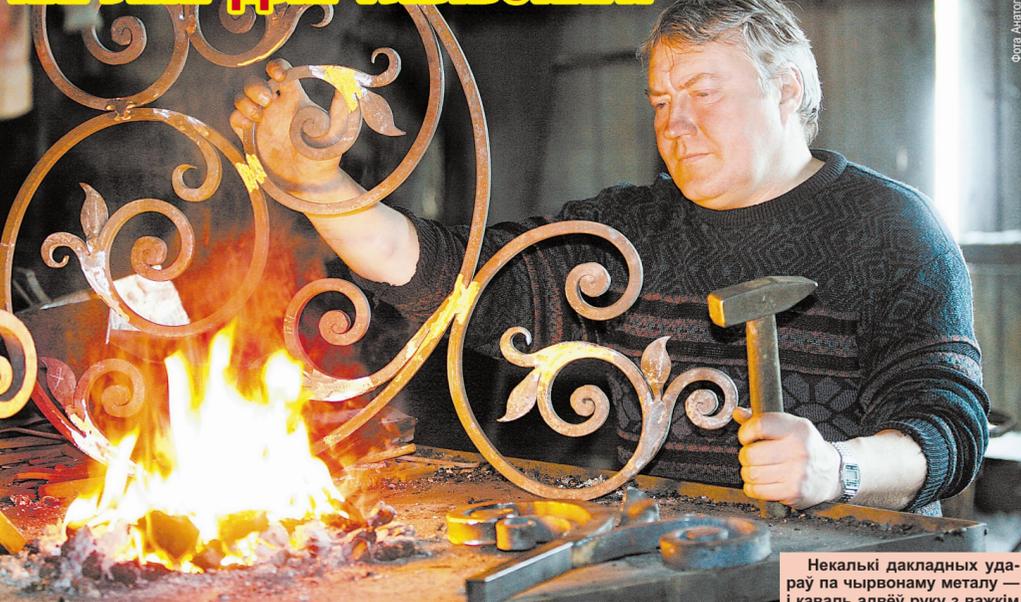
43-гадовы немец вырашыў не чакаць шлюбарызаводнага працэсу са сваёй жонкай і расплаваў сямейны дом папалам.

Кар. БЕЛТА.

УДАЧЫ ў РОЗЫГРЫШЫ!

Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на II квартал або 6 месяцаў 2007 года. Празвішча, імя, імя па бацьку. Падпіска аформлена і аплата ў (адрэсаванне сувязі) на II кв. або 6 мес. 2007 года. Хатні адрас і тэлефон (індэкс).

КАРУНКІ ДЛЯ ГЛЫБОКАГА

Фота Анатоля КЛЯШЧУКА

ПРЭЗІДЭНТ УЗНАГАРОДЗІЎ

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка ўзнагародзіў старшыню Камітэта па справах ваінаў-інтэрнацыяналістаў пры Савеце кіраўнікоў урадаў дзяржаў — удзельніц Садружнасці Незалежных Дзяржаў Руслана Ашуава ордэнам «За службу Радзіме» III ступені.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Рэкі прачынаюцца

На працягу мінулага тыдня на рэках і вадаёмах Беларусі адбылася павольная разбуравленне ледазанага покрыва. Да 12 сакавіка на рэках пачаўся крыгалом і амаль цалкам ачысціліся ад лёду рэкі басейнаў Нёмана, Заходняга Буга і Прыпяці.

Таццяна ЛОБАС, БЕЛТА.

Тэмпература паветра ў другой дэкадзе сакавіка будзе на 6 градусаў вышэй нормы

Першая дэкада сакавіка аказалася цёплэйшай, чым звычайна, у сярэднім на 6 градусаў, паведамляла галоўны сінноптык Рэспубліканскага гідрометэацэнтра Волга Федатава.

Уся другая дэкада сакавіка будзе цёплэйшай, чым звычайна, адзначыла спецыяліст. Летасць у гэты час года ў Беларусі яшчэ захоўваўся зімовы жары надвор'я, сёлета амаль паўсюдна ўжо сышоў снег.

Таццяна ЛОБАС, БЕЛТА.

Некалькі дакладных удараў па чырвоным металу — і каваль адвёў руку з важкім молатам. Агонь асвятліў сур'ёзны твар, у вачах адлюстраваліся чырвоныя пырскі.

Генадзь ЗАЛЕСКІ — выдатнейшы спецыяліст мастацкай коўкі з Глыбокага.

Генадзь пашанцавала. 18 гадоў таму, пакінуўшы працу вадыцеля, ён прыйшоў у першую ў Беларусі кавальскую арцель «Дэкор», якой кіраваў тады каваль-мастак Аляксандр Дубіна.

— Цяпер мы выконваем заказ горада, — Генадзь паказвае металічную канструкцыю з кветкамі, — робім адмысловыя навесы на аўтобусных прыпынках.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

Абітурыент—2007

АПОШНЯЯ РЭПЕТЫЦЫЯ НАПЯРЭДАДНІ ГАЛОЎНАГА «ШТУРМУ»

Заклучны, трэці этап рэпетыцыйнага тэсціравання стартуе ў Беларусі ў трэці дэкадзе сакавіка. У адрозненне ад двух папярэдніх этапаў тэставання заданні, што будуць вынесены на трэці этап, складзены па спецыфікацыі 2007 года, а гэта азначае, што трэцяя спроба будзе максімальна набліжанай да будучага цэнтралізаванага тэсціравання.

Спецыфікацыя — гэта спецасаблівы алгарытм, па якому складаецца тэст: яна вызначае яго структуру, колькасць заданняў па кожнай тэме, узровень іх складанасці і г.д.

Заклучны, трэці этап рэпетыцыйнага тэсціравання стартуе ў Беларусі ў трэці дэкадзе сакавіка. У адрозненне ад двух папярэдніх этапаў тэставання заданні, што будуць вынесены на трэці этап, складзены па спецыфікацыі 2007 года, а гэта азначае, што трэцяя спроба будзе максімальна набліжанай да будучага цэнтралізаванага тэсціравання.

Удзельнікі двух папярэдніх раўндаў рэпетыцыйнага тэсціравання прызначаюцца, што ў некаторых з іх узніклі праблемы з афармленнем і ўнясеннем адказаў у бланк, кагосяці ўзялі ў зман не зусім звыклых для іх фармулёўкаў заданняў, хтосьці не змог правільна размеркаваць адведзены час і не паспеў «прабегчыся» па ўсіх заданнях тэста.

Установы адукацыі, на базе якіх будзе праходзіць 3-і тур рэпетыцыйнага тэсціравання

№№ п/п	Установа адукацыі	Месца знаходжання пункта рэгістрацыі, тэлефон
1.	Інстытут моладзі і адукацыі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта	г. Мінск, вул. Кастрычніцкая, 4, п. 203, 205. Тэл.: (8-017) 227-75-37, 209-52-85
2.	Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт інфарматыкі і радыёэлектронікі	г. Мінск, вул. Гікалы, 9, п. 422. Тэл.: (8-017) 293-86-49, 293-80-40.
3.	Міжнародны дзяржаўны экалагічны ўніверсітэт імя А.Дэма. Сахарова	г. Мінск, вул. Гікалы, 9, п. 422. Тэл.: (8-017) 230-73-72.
4.	Мінскі дзяржаўны лінгвістычны ўніверсітэт	г. Мінск, вул. Захарова, 21. Тэл.: (8-017) 284-78-03.
5.	Беларускі нацыянальны тэхнічны ўніверсітэт	г. Мінск, пр-т Незалежнасці, 65. Тэл.: (8-017) 237-39-25, 292-38-42.
6.	Беларускі дзяржаўны аграрны тэхнічны ўніверсітэт	г. Мінск, пр-т Незалежнасці, 99. Тэл.: (8-017) 267-05-92, 267-72-68.
7.	Мінскі дзяржаўны політэхнічны каледж	г. Мінск, пр-т Незалежнасці, 85. Тэл.: (8-017) 292-12-34, 292-81-05.
8.	Брэсцкі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт	г. Брэст, вул. Маскоўская, 267. Тэл.: (8-0162) 42-04-92.
9.	Віцебскі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт	г. Віцебск, пр-т Маскоўскі, 72. Тэл.: (8-0212) 47-72-34.
10.	Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы	г. Гродна, вул. Ажэшка, 55. Тэл.: (8-0152) 73-01-01, 72-36-80.
11.	Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П. Сухого	г. Гомель, пр-т Кастрычніцка, 48. Тэл.: (8-0232) 47-52-74.
12.	Беларускі-Расійскі ўніверсітэт	г. Магілёў, пр-т Міру, 43. Тэл.: (8-0222) 25-36-03.
13.	Бабруйскі філіял Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта	г. Бабруйск, вул. Пушкіна, 145. Тэл.: (8-0225) 52-21-95.
14.	Барысаўскі дзяржаўны політэхнічны каледж	г. Бабруйск, вул. Пушкіна, 145. Тэл.: (8-0177) 74-49-51, 74-48-02, 75-25-78.
15.	Маладзечанскі дзяржаўны політэхнічны каледж	г. Маладзечна, вул. Цэнтральная, 2. Тэл.: (8-01773 7-77-32, 7-18-63, 7-10-32.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У РАСІ АДБЫЛАСЯ «РЭПЕТЫЦЫЯ» ВЫБАРАЎ У ДЗЯРЖАЎНУЮ ДУМУ

Выбары ў мясцовыя органы ўлады ў шэрагу суб'ектаў Расійскай Федэрацыі, як падкрэсліваюць аналітыкі, сталіся рэпетыцыйнай маючых адбыцца ў снежні выбараў у Дзяржаўную думу.

«Вынікі, якія будуць зафіксаваныя паводле вынікаў гэтых выбараў, пакажуць тэндэнцыі, якіх можна чакаць на снежаньскіх гэтага года выбарах дэпутатаў Дзярждумы», — заявіў кіраўнік Цэнтрвыбаркама РФ Аляксандр Вешнякоў.

Выбары рознага ўзросту 11 сакавіка адбыліся ў 70 рэгіёнах РФ, удзел у іх прынялі больш як 31 млн чалавек — амаль тры ад агульнай колькасці грамадзян Расіі, што маюць права голасу.

АДОЛФА ГІТЛЕРА ХОЧУЦЬ ПАЗБАВІЦЬ ГЕРМАНСКАГА ГРАМАДЗЯНСТВА

Прынамсі, так лічаць парламентарыі зямлі Ніжняй Саксоніі, папярэднікі якіх 75 гадоў таму прадставілі яму такое. Гэта падзея дазволіла лідэру нацыстаў прыйсці да ўлады.

Адміністрацыю Браўншвейга абвінавачваюць у назначэнні 25 лютага 1932 года Гітлера на дзяржаўную пасаду з далейшым прадастаўленнем ураджэцў Аўстрыі грамадзянства Германіі, што дазволіла яму праз некалькі месяцаў удзельнічаць у парламенцкіх выбарах.

Гітлер быў прызначаны на пасаду саветніка ва ўрадзе Браўншвейга, аднак ён так і не прыйшоў да выканання сваіх абавязкаў, неўзабаве пайшоў у бестэрміновы адпачынак і заняўся выключна палітычным дзейнасцю.

Але горад па-ранейшаму лічаць месцам, якое дапамагло Гітлеру дабіцца германскага грамадзянства, што прывяло, як вядома, да вельмі трагічных наступстваў. Дэпутат мясцовага парламента Іозольда Зальман лічыць, што ў Браўншвейга развіўся «комплекс» у сувязі са сваім мінулым.

Між тым, урад Ніжняй Саксоніі выступае супраць гэтай ідэі. «Мы не падтрымліваем такой прапановы, бо не хочам, каб склалася ўражанне злачыннасці», — заявіла прэс-сакратар урада гэтай зямлі. Дарэчы, і карысты сумняваюцца ў законнасці такіх планаў. Канстытуцыя Германіі забараняе пазбаўляць чалавека грамадзянства, калі ў выніку ён акажацца асабай без грамадзянства.

УСАМУ БЕН ЛАДЭНА ЦЯПЕР ШУКАЮЦЬ ІНДЗЕЙЦЫ

3ША ўзмацняе пошукі «міжнароднага тэрарыста нумар адзін» Усаму бен Ладэна, які на мінулым тыдні аднавіў 50-годдзе. Спецыяльныя злітныя падраздзяленне ўзброеных сіл 3ША «Ваўчыныя вуліцы Глыбокага і разгледзе амаль любую работу якой і калег — рашоткі, стрэжкі над ганкамі, парэнчы, лаўкі і балконы, брамы.

— Цяпер мы выконваем заказ горада, — Генадзь паказвае металічную канструкцыю з кветкамі, — робім адмысловыя навесы на аўтобусных прыпынках. Такое ўпершыню не толькі ў Глыбокім. У краіне.

...Майстар натхнёна шчыраваў над распаленым металам.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

Фота Анатоля КЛЯШЧУКА

установа (Рэспубліканскі інстытут кантролю ведаў супрацоўнічае з Камітэтам па адукацыі Мінгарвыканкама) або на базе ніжэйпералічаных вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навуковых устаноў. Плата за ўдзел у рэпетыцыйным тэсціраванні па адной вучэбнай дысцыпліне складае 16 100 рублёў, незалежна ад месца яго праходжання. Аплата за ўдзел у рэпетыцыйным тэсціраванні можна ўнесці ў любым адрэсаваным ААБ «Беларусбанк» на разліковы рахунак № 3632934510021 фін. № 529 «Белсучас» код 720 УНН 190194148, атрымальнік УА «Рэспубліканскі інстытут кантролю ведаў».

Вынікі ўдзелу ў рэпетыцыйным тэсціраванні будуць размяшчацца на сайце інстытута з 1 па 10 мая. Хуткасьць атрымання вынікаў у не-

КУРСЫ ВАЛЮТ	КУРСЫ ЗАМЕЖНЫХ ВАЛЮТ, устаюльняе НБ РБ з 13.03.2007 г. (для бн разлікаў)	КУРСЫ ЗАМЕЖНЫХ ВАЛЮТ для безвалютных разлікаў	
1 долар США	2 142,00	Цэнтрабанк РФ	
1 еўра	2 221,01	USD	26,2278
1 літоўскі лат	398,75	100 UAH	51,7814
1 літоўскі лат	817,01	1000 BYR	12,2075
1 чэшская крона	99,88	EUR	34,292
1 польская злоты	729,12	Курс у гандлёвых кампаніях (на 12.03.2007 г.)	
1 расійскі рубель	81,67	USD	2210 / 2320
1 украінская грыўня	425,60		

Падпішыцеся на часопіс «Глыбокі» ў агульнай сумме 2007 год у рублёвым і чэшскім эквівалентах. Тэлефон: 288-9401.

Аляксандра ЯГОРАНКУ слухаюцца ўсе скакунны.

Пакуль варыянтаў для коннага адпачынку ў Беларусі не так ужо і шмат. І не скажыце, што іх увогуле няма, але, каб знайсці такую магчымасць, трэба добра пашукваць. У Інтэрнэце сустраіць некалькі прапановаў аб арганізацыі конных паходаў у Інтэрнэце. У асноўным гэта маршруты невялікай працягласці — у межах аднаго дня. Як правіла, культурная праграма складаецца з агляду помнікаў даўніны, а таксама сучасных прадпрыемстваў, дзе ёсць свае «фішкі». Таксама ў залежнасці ад пажаданняў турыстаў распрацоўваюцца графік харчавання і нават складаецца меню (звычайна са стравамі нацыянальнай кухні). Адна з турфірмаў прапануе трохдзённую водна-конны маршрут па рацэ Волме. Спачатку турысты спляўняюцца на байдарках, а пасля перасаджваюцца на коней ці ў брычкі. Дарчы, менавіта «пасіўнае» падарожжа (на санках, драбнах, нават карэтах) прапаноўваюць шмат дзе, а вольнае праехацца вершам можна далёка не ўсюды.

Адна з цікавых без разліку адпачынку ў Беларусі, што на Вілейшчыне. Ініцыятыва па арганізацыі гэтай справы належыць Алене Волкавай і Віктары Шайцовай. Ідэя вырасла з сумеснага захаплення коннымі паходамі, якімі яны зай-

ПАДЖОВА НА ШЧАСЦЕ

У Беларусі адраджаецца конны турызм

вае Вікторыя Шайцова. — Дамаўлялася з мясцовымі жыхарамі, каб можна было коней размясціць. Пасля зрабілі неабходныя памішчэнні. У мяне вялікі вопыт конных паходаў, у свой час ездзіла нават на інструктарскія зборы ў Башкірыю. У Беларусі ёсць энтузіясты гэтай справы, аднак стрымлівала адсутнасць патрэбных баз. Іх шмат было на Кайказе, там арганізавалі цікавыя шматдзённые паходы, нават горныя. У Башкірыі існавала 5 маршрутаў (у тым ліку і санны), столькі ж ва Украіне. Каля дзесяці іх было ў Алтайскім краі, па аднаму — у Краснадарскім, Краснаярскім, Стаўрапольскім, Чувашыі. У Беларусі напрыканцы 1980-х гадоў існаваў афіцыйны маршрут на базе Ільінаўскага адрэнялення Засерскай школы верховай язды, які арганізоўваў Вілейскі турклуб. Акрамя таго штогод праходзілі (і праходзяць) «самадзейныя» падарожжы на базе школ і пракатаў у Лідзе, Ганцавічах, Крупках, Клецку, Глыбокім, Брэсце, Магілёве, Асіповічах.

Адметнасць праекта на Вілейшчыне — шматдзённая конная паход, такі варыянт пакуль мала дзе прадстаўлены. Маршруты можна «вяртаць» якія заўгодна — наколькі дазваляе фантазія і, канешне, падрыхтоўка. Без патрэбных навыкаў у шматдзённым паходзе не пойдзеш, трэба навучыцца. У Старынках зараз працуе прафесійны інструктар па верховай язды. Дагэтуль Аляксандр Ягоранка быў трэнерам у конна-спартыўнай школе ў Брэсце, прымчым гэтай справы займаўся вельмі даўно. У Старынках трапіў, як лічыць, выпадкова: шукаў новае месца працы і аднойчы зацікавіўся аб'ектам у Інтэрнэце. Аказалася, што з Аленой Волкавай быў даўно знаёмы — сустраліліся на сапёрніцтвах. Так Ягоранка і апынуўся на

вясковай коннай базе, дзе загадвае ўсёй гаспадаркай.

У Старынках цяпер 10 коней, у асноўным беларускай пароды. Сярод іх ёсць вельмі цікавыя — напрыклад, маці вядомага Пробліска альбо «араб» па мянушцы Чэгет. Вельмі прыгожы, але ж і наравісты — не кожнага павязе. Аднак — як не паспрабаваць. Дагэтуль у сядле сядзеў толькі аднойчы, ды і тое падчас «деманстрацыйнай» паездкі, калі інструктар ішоў побач і воліў каня. А ў Старынках праехаўся на Чэгалі (самастойна, ён спачатку насправажыўся, аднак пасля сапёрніцтва «накручваў» кругі па лівядзе (месца для «прагулка» коней). Можна толькі ўявіць сабе, якія адвучаныя застаюцца пасля сапраўднага коннага паходу!

— Сваёй кампаніяй апрабавалі адзін з маршрутаў па Вілейшчыне, на якім сёлетня плануем вадзіць групы, — кажа Вікторыя Шайцова. — Гэта каля сотні кіламетраў, што для такіх маршрутаў няма, гэта адвучаны пераадрэняленне за 3—4 дні. Дагэтуль былі толькі «разавыя» (без пэўнай сістэмы) падарожжы па Беларусі — па Глыбоцкаму, Браслаўскаму, Лепельскаму і Асіповіцкаму раёнам. Падчас іх здаваліся розныя выпадкі — аднойчы наш атрад за цягнуў прынялі, і пачаў міліцыю выклікаць. Тыя, пасля таго, як ва ўсім разабраліся, спыталі, як вы сюды дабраліся? Конніку можна прабрацца па самым дзікім месце без усялякіх праблем: сеў на каня, узяў томас — і наперад. А дарога патрэбна толькі для таго, каб дарабіны праехалі.

Жыхары Старынкаў аматараў конных паходаў адрэня не разумеюць: маўляў, няма чым людзям займацца. А пасля, мабыць, прывыкнуць, як прывыкаюць да ўсяго спачатку новага і незвычайнага. На базе некалькіх месцаў дапамагаюць даглядаць за конямі. Улетку пры-

бягае і мясцовая дзятва — ім Аляксандр нават дазваляе праехацца. Паходы звычайна арганізуюць у цёплую пару, зімой жа амаль «мёртвы сезон». Між тым, зімовы маршрут можа быць якім заўгодна — і санным, і верхавым, і «змяшаным». Палаткі для такога паходу не патрэбныя, паколькі месца для начлегу можна знайсці заўсёды. У зімовыя падарожжы ёсць свае перавагі — вельмі прыгожа, да таго ж можна трапіць туды, куды ўлетку не даяць з-за дрыгчэй і ваднёў, коні паводзіць сабе самастойна. А шашлык ці борш з марозу — сапраўднае задавальненне. Конны паход падыкодыць і для сямейнага адпачынку.

— З дзяцінства побач з конямі, без іх ужо не магу, быццам не хапае чагосьці, — заўважае Аляксандр Ягоранка. — Гэта вельмі цікавае, высакароднае жывёла, каню можна даверыцца, які ніколі не падвядзе. Вельмі добра, што зараз адвучаюцца вяртанне да сваіх вытокаў, каранёў. Раней без каня цяжка было сабе ўявіць і сялянска, і пана. Памятаеце, як у Караткевіча ў «Дзікім палеванні караля Стаха» ўзадаюцца дрыганты, вельмі б хацелі паглядзець на гэтых коней.

Па прыезду ў Мінск я рэчэ раз перачытаў знаёмому аповесці. І ўгадваў шмат размоваў. «Коней сяляне зводзілі ўбок. Гэта былі сапраўдныя палевыя дрыганты, якіх аднойчы ўжо не засталася. Усе ў палосках і плямах, які рысы або леардаў, з белымі ноздрамі і вачамі, якія адлівалі ў глыбін чырвоным агнём. Гэта парода вызначаецца дзіўнай трываласцю, машыстай інахадзію і падчас намету імчыць вільзнымі скачкамі, які аленя».

Мікалай ЛІТВИНАЎ. Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА. Вілейскі раён.

Не можа быць?!

ЛІХТАР У НЕБЕ, або Светлавы «грэйпфрут»

У Бялынічах назіралі за незвычайнай плямай святла над могілкамі і вырашылі, што гэта НЛА

Задручкі НЛА

Вольга Невядомская, жыхарка раённага цэнтру Бялынічы, напрыканцы студзеня ўвечары ехала на сваім аўтамабілі дадому. На мосце праз Друць зірнула на цёмнае неба і не паверыла сваім вачам. Каб лепей разгледзець незвычайнае нябеснае цела, жанчына спыніла «Опель» і выйшла з машыны. Сярод зорак вісела нешта: не шар і не эліпс, а падобная на грэйпфрут буйная зорка, яркага срэбра-жоўтага колеру, шчыльна, але з размытымі краямі. Пакуль Вольга даехала дадому, на вуліцу Задручку, незвычайная зорка знікла.

Вольга НЕВЯДОМСКАЯ паказвае месца ў небе над Слабадскімі могілкамі, дзе яна бачыла незвычайнае вільзюе зорка.

Аднак прыкладна праз месяц, 26 лютага, ёй зноў давалося пабачыць гэты непазнанны лятуючы аб'ект. Вольга ішла па вуліцы, па-варнулася і... вісіць гэты цуд! Акураў над Слабадскімі могілкамі, якія месціцца нападках. Цяпер Вольга назірае ўжо знаёмы НЛА цэлы вечар: на вуліцы было вельмі халадна, таму яна грэлася ў хаце, а потым зноў выходзіла на вуліцу глядзець на нябесны «грэйпфрут».

— А раптам выходжу, і зноў няма, — расказвае жанчына. — Я тады пазелла на агарод. На снег, які там па калена, я ўжо не звачала. Стала на бочку і убачыла НЛА ў прасвечце паміж могілкамі і ўзлескам. І нібыта апускаецца, хоць сам працэс быў незаўважны. Зорка нібыта растарвалася і аддаллася. Яна стала мяняць колер: спачатку чырвоная, потым стала зялёная, затым зайграла светлавая каларавая сумесь. Яна мяняла афарбаванне і памеры... Усё гэта пабачыў і мой 27-гадовы сын Саша.

Вольга паведала пра НЛА ў мясцовую службу МНС і прасіла з вышкі панаразіць за незвычайнай з'явай. Яе тэлефанаванне сапраўды зарэгістраванае. Аднак дзяжурныя толькі парай зацьвілі здымкі хатняй відэакамеры. Восць толькі Вольга ад хвалявання звылі заблыта пра тое, дзе яна жыве.

— Спачатку мы захапіліся, — расказвае пра свае ўражанні, пакуль суразмоўца. — А потым, калі пачалася сваячэнае розных колераў, мяне ахінулі панічны, дзікі страх. У мяне ніколі ў жыцці не было такога страху і адчування, што нешта страшнае можа здарыцца. А потым усё знікла — і наступілі цішыня і пуста.

НЕ ВЕРАЦІ І ЛІЦАЦЬ ЗА ДЗІВАКОЎ

Тым лютэйшым вечарам Вольга паказала дзіўную зорку і суседскім дзецям.

— Яна нас паклікала і паказала на неба зорку — толькі не звычайна, а вільзюю, — расказвае 13-гадовы Арцём Ціпак. — У некалькі разоў большую і круглую.

— Я глядзела на зорачку, — гаворыць 9-гадовая сястра Арцёма Надзя. — Яна была падобная на вільзю жоўты яблык. Мне спадабалася.

Веды, атрыманыя Арцёмам у школе, даюць яму ўпэўненасць, што мы адны ў Сусвеце. А як растлумачыць бачаную ім з'яву, збянтэжаны хлопчык не ведае.

— А можа, гэта і сапраўды нешта незямное? Карабель прышэль-

моц. Мы не ведаем, што там. Аднак вельмі хацелася б... Канешне, жанчына верыць у НЛА. Лычыць, што нешта такое ёсць: добрае ці дрэннае. Аднак далёка не ўсе вераць самай Вользе: звычайна па слухаюць яе гісторыю назірання за незвычайным нябесным целам і нават паданні надта могілкамі. Слабадскія могілкі — дзевочка, які пачыўся ўзростам і замкнулася.

Але цяпер яна да незвычайных спраў у Вольгу засталася на ўсё жыццё. Гэта датычыцца не толькі НЛА. Жанчына нібыта мае асабліва вольны здольнасць прыцягваць і назіраць дзіўныя рэчы і сітуацыі. Яна мае ўспрымальнасць да незвычайнага альбо, можа, проста больш уважлівае да іншых? Аднак так ці інакш, а Вольга расказвае шмат цікавых гісторыяў са свайго жыцця.

Напрыклад, пра тое, як напрыклад першага выпускнага экзамену па матэматыцы убачыла ў сне раэрацне задачы. Калі расказвала пра гэта ў класе, настаяцка толькі не даверыла паглядзець праз акулеры, а вучні сміяліся.

А калі працавала ў Бялынічах у заводскай лабараторыі, аднойчы раінай знайшла на сталі незвычайнае рэшткі звычайнай гранёнай шклянкі. Яна была нібыта разрэзана на дзве роўныя часткі. Адна засталася стаяць на сталі, а другая дробнымі гаршынкамі разляцелася на некалькі метраў вакол. Тады Вольга моцна спужалася і папрасіла тлумачэнняў у фізікаў з Магілёва. Тыя нешта казалі пра напружанне, але Вользе гэта ўсё роўна не паддалася праўдападобнасцю.

Затым яна жыла ў кватэры, дзе чула дзіўныя незразумелыя гукі, а потым высветлілася, што дом быў пабудаваны на старажытных пахаванні. А ў стале ўзросце зраўна, што ведала свайго першага мужа яшчэ да знаёмства: малады чалавек прысунуў ёй у першым класе, сядзячы на Вольга!

Як гаворыцца, хочаце — верце, а хочаце — не.

ЯНЫ З КОСМАСУ І СЛАБАДСКІЯ МОГІЛКІ

— Ведаеце, усё ж такі ў космасе, які нездарма прыцягвае людзей, ёсць нешта невытлумачальнае, — гаворыць Вольга. — Часам думаеш пра тое, што такое Сусвет? Ніхто не ведае. А як пра гэтую зорку, які гэты шар з хвастом знікае ў іншым разрэзе ў неба. Назаўтра я прыйшла ў школу на ўрок астраноміі, і расказала ўсё настайку. А ён нібыта глядзеў праз мяне і не чуў. За тым часам казак пра НЛА было не прынята. Я пакрыўдзілася і замкнулася.

Але цяпер яна да незвычайных спраў у Вольгу засталася на ўсё жыццё. Гэта датычыцца не толькі НЛА. Жанчына нібыта мае асабліва вольны здольнасць прыцягваць і назіраць дзіўныя рэчы і сітуацыі. Яна мае ўспрымальнасць да незвычайнага альбо, можа, проста больш уважлівае да іншых? Аднак так ці інакш, а Вольга расказвае шмат цікавых гісторыяў са свайго жыцця.

водле вільзюй расследавання газета надрукавала артыкул «Лубянскі трохкутнік». І сапраўды, НЛА бачылі пасярод трох вёсак — над бялалуднай балочыстай мясцовасцю, парослай хмызняком.

— Дарчы, потым мне паведалі, што людзі, якія хадзілі па таму балоту, бачылі там нейкую выпалеўную пляму, — паведаміў мне Міхась Карпенчанка. — За тым часам мы найбольш звязвалі з'яўленне НЛА з радыяцыйным забруджваннем, якое, як вядома, на балотах найбольшае. А потым з'явілася версія з геалагічнымі разломамі. Дарчы, дзесятак гадоў таму такую карту надрукавала менавіта «Звязда». І атрымалася, што разлом кары ідзе якраз па Бялыніцкаму раёну. Можа ў гэтым справа?

Журналіст добра памтае тое даўняе «палаванне на НЛА» і вільзюю цікавасць, прадчуванне нейкага зведанага. А вось у сведкаў, які ён памтае, назіранне за НЛА выклікала ў душы страх. Сам Міхась Карпенчанка лічыць, што розум чалавека яшчэ не можа ахапіць пабудову космосу. «Гэта з'ява, якая на парадок вышэйшая за нашу разумнасць», — гаворыць журналіст.

«ТАЛЕРКІ», КРЫЖ У НЕБЕ І СВЕТЛАВЫЯ СТАЎБЫ

У Бялыніцкім раёне зарэгістравана нямаля выпадку назіранняў за НЛА. Вядома былі сведчанні з вёсак Галоўчынскага і Вішоўскага сельскіх Саветаў. Ёсць такія звесткі і ў Інтэрнэце: напрыклад, у жніўні 1997 года ўвечары людзі пужаліся нечага нябачанага, што праявілася над траасай Магілёў—Мінск. Гэта была вогненна-аранжавая «талерка».

Ярка-малінавая «талерка», паводле гэтага ж паведамлення, з'явілася каля апоўначы над вёскай Цяхіцян Бялыніцкага раёна. Сям'я, якая назірала за з'явай, убачыла, як аб'ект пераўтварыўся ў яркі эліпс, з вільзюй рысай пасярэдзіна. Людзі тады не столькі здзівіліся, колькі спужаліся. У жанчыны, якая потым расказвала пра здарэнне, у галаве настойліва грукала адна думка: «А раптам з з'явіцца промень і спаліць нас!». Непрыемнае пануццё трыоў трывалася некалькі дзён.

Адна з першых узгадананняў пра НЛА ў Магілёўскай вобласці з'явілася, паводле інфармацыі ўфаленскага камітэта на адным з сайтаў, 1600 гадоў таму. «Магілёўскія гудыберскія ведамасці» напісалі, што ў ліпені 1847 года ў Магілёве і яго наваколлі шмат людзей некалькі гадоў назірала за дзіўнай з'явай: каліна Месяца быў вільзі крыж вогненна-чырвоная крохля. Выклікала гэта ў людзей перахлыствы жах.

Таксама з абласнога цэнтру прыйшоў і адно з апошніх сведчанняў. Магіляўчанін лічыць, што назіраў НЛА праз і горадзе, непадалёк ад цэнтральнай вуліцы Першамайскай. Пра гэта мужчына распавёў у «Магілёўскіх ведамасцях». Позна ўвечары ён звярнуў увагу на яркае святло ў неба, светлавая стаўбы блакітнага і ружовага колераў. Так што летані сустрэч з НЛА і іншымі тэмнічымі з'явамі працягваюцца.

Ілона ІВАНОВА.

15 марта 2007 года Белинюрколлегия ПРОВОДИТ БЕСПЛАТНЫЙ ПРИЕМ МАЛОИМУЩИХ ГРАЖДАН, ПОЖИЛЫХ ЛЮДЕЙ И дачу им консультации по адресу: ул. М. Богдановича, 70.

Пытальнік

Пераафармленне чэкаў «Маёмасц», атрыманых у парадку дарэння, на чэкі «Жыллё» не прадугледжана

У 1995 годзе мы з мужам атрымалі сертыфікаты «Маёмасц» і два пасведчанні ад колкасы квот чэкаў «Маёмасц». Чэкаў «Жыллё» зусім не давалі: у сельсавеце нам патлумачылі, што ў нас свай дом і замест чэкаў «Жыллё» нам даюць чэкі «Маёмасц». У пасведчанні мужа напісана, што за чэкі «Жыллё» яму належыць 88 чэкаў «Маёмасц», а ў маім пасведчанні чэкаў «Жыллё» зусім няма. У лютым 1996 года мы падарылі свае чэкі дачцэ, якая гды жыла ў Старых Дарогах. У мясцовым аддзяленні ашчаднага банка яна атрымала сертыфікат «Маёмасц». Цяпер хацела б з гэтых чэкаў выдзеліць чэкі «Жыллё», аднак нічога дабіцца не можа. У райвыканаме казалі, што, паколькі чэк падароны, змяніць нічога нельга. Дачка зараз жыве ў Баранавічах.

Наталля Аляксееўна ШУТ, Клецкі раён.

Ліст чытачкі па просьбе рэдакцыі быў разгледжаны Фондам дзяржаўнай маёмасці Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Рэспублікі Беларусь.

Атрыманне грамадзянскіх чэкаў «Жыллё» ў адпаведнасці з налічанай жылёвай квотай ажыццяўлялася ў парадку, устаноўленым загадам Міністэрства жылёва-камунальнай гаспадаркі «Аб ажыццяўленні і ўвядзенні акту аб парадку рэалізацыі Закона «Аб прыватнасці жылёвага фонду ў Рэспубліцы Беларусь» ад 30.06.1992 г. № 40. У адпаведнасці з устаноўленай парадкам афармленне жылёвай квоты (чэкаў «Жыллё») магло ажыццяўляцца па заяве грамадзяніна на са згоды ўсіх пайнлетных членаў сям'і на аднаго чалавека, у дадзеным выпадку, на вашага мужа.

Пры неамагчымасці выкарыстання грамадзянскіх чэкаў «Жыллё» па мэтавам прызначэнню чэкаў «Жыллё» маглі быць па яго жаданню абменены на чэкі «Маёмасц». У адпаведнасці з Палажэннем аб парадку абмену імяных прыватнасці чэкаў «Жыллё» на чэкі «Маёмасц», такі абмен ажыццяўляўся добраахвотна на падставе заявы грамадзяніна. Пры гэтым грамадзянін меў права абмяняць на чэкі «Маёмасц» чэкі «Жыллё», пры атрыманні які асабіста, так і ад іншых членаў сям'і, г.зн. аб'яднанае жылёвую квоту.

Для ажыццяўлення вяртання па просьбе грамадзян чэкаў «Жыллё» абменены імі на чэкі «Маёмасц», у 1996 годзе было распрацавана Палажэнне аб парадку пераафармлення чэкаў «Маёмасц» на чэкі «Жыллё». Пры пераафармленні чэкі «Маёмасц» спісваліся са спецказначы рахунка грамадзяніна, а ўзаем яго выдаваліся чэкі «Жыллё». На падставе ўказанага Палажэння ваш муж можа перааформіць на чэкі «Жыллё» тыя чэкі «Маёмасц», якія раней былі перааформлены ім з чэкаў «Жыллё». Пераафармленне ж на чэкі «Жыллё» чэкаў «Маёмасц», атрыманых у парадку дарэння, указаным Палажэннем не прадугледжана.

Паведамляем таксама, што, у адпаведнасці з Дэкрэтам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 7 чэрвеня 2005 года № 6 «Аб упарадкаванні абарачэння і выкарыстання імяных прыватнасці чэкаў «Жыллё», з 1 студзеня 2007 года спынена выдача імяных прыватнасці чэкаў «Жыллё», аднак чэкі «Жыллё», атрыманыя ў парадку дарэння чэкі «Маёмасц» ваша дачка можа выкарыстаць толькі па мэтавам прызначэнню, г.зн. для абмену на акцыі адкрытых акцыянерных таварыстваў, створаных у працэсе прыватнасці дзяржаўнай маёмасці. Абмен ажыццяўляецца ў абсалютна падпарадкаванні ААБ «Беларусбанк» па месцы жыхарства грамадзян.

ЗАО «РРБ-Банк» соабоаца, что изменятся дата проведения общего собрания акционеров с 19.03.2007 г. на 26.03.2007 г. Время и место проведения общего собрания акционеров остаются без изменений. Повестка дня общего собрания акционеров дополняется следующими вопросами: об утверждении сделок с акциями ЗАО «РРБ-Банк», о внесении изменений в Устав ЗАО «РРБ-Банк». Всю необходимую информацию по вопросам повестки дня можно получить в юридической службе ЗАО «РРБ-Банк». Тел. 226-63-87.

Свая справа

РАМЯСТВО АНАТОЛЯ КУКАРЭКІНА

У выхадныя зімовыя дні, ды і ў першы веснавыя, рабочае месца гэтага чалавека — Прудкоўскі рынак у Гомелі. І рэдка хто не спыняецца на хвілінку каля яго. Бо ўсіх нібы зачароўвае яго тавар: ажурныя кошыкі, прыгожыя, раскошныя, дабротныя. Як сапраўдныя ўзоры мастацтва. Адна прыгожыя, каб купіць нешта, другія — набываюць адрэзу, трэція цікавацца, адкуль ён іх прывёз. Апошнім Анатолю Кукарэкіну з усмешкай адказвае: не паверце, з Кітая (Японіі, В'етнама). Закажаў іх там пану Бам Букі, вось ён і нарабіў гэтыя цуды. А калі я спыніўся каля яго (а потым прабыў тут дзве гадзіны), дык пацую такі дзяглог. Жанчына, разлічваюцца за кошык 50-тысячнай купюрой, пацікавілася ў прадаўца: няхужо сам рабіў? А той, прымаючы грошы, жартам: сам, сам. І тут жа, нібы засумнаўшыся: як і вы, напэўна, на станочку штампуецца. Хто на што вучыўся. І абое засмяляліся.

Вясёлы чалавек гэты Кукарэкін. Няурымслівы, камунікабельны. З добрай вядомасцю і паучылім гумары. Можа такім нарадзіцца. А можа такім зрабіла яго жыццё. А было яму ў выскавага колкасы з Гомельскага раёна не з малапа. Бачыў на працядзі стараліся ў калгасе, а ён ім — падмога і ў полі, і дома. Каб сыну ў будучым жлося лятчы, яны парайлі яму паступіць у палітэхнічны тэхнікум, які ён і закончыў, атрымаўшы спецыяльнасць тэхнік-тэхнолага мэблевага вытворчасці. А потым — армія, работа майстрам у фанера-запалкавым і дрэвапрацоўчым камбінатах у горадзе на Сожы.

Ажаніўся, дачушка з'явілася, а свайго кутка-кватэры ў сям'і атрымаў на прыватных перабавіліся. Атрымаў услабнае жыллё на той раёне магчыма не было. Хіба толькі гадоў праз 15—20. Надзея прабыліна, калі пачалася будаўніцтва новых карпусоў «Гомсельмаша», дзе кватэры абцялі выдзелілі яму гады праз тры. Ды нічога з гэтага не выйшла. А тут падыходзіць чарга жонкі Любові Васільевы выкупіць каператрыную кватэру, а патрэбных грошай няма. І Анатолю, кінучы ўсё, адпраўляецца «на фазанду» ў Валгарадскую, а затым Чыліянскую вобласці.

Вось дзе набыў ён рукі на мулярыны, цацлярныя, сталярныя, тынкавачыя, малярныя і многія іншыя работы. Сапраўдным спецыялістам стаў. А калі вярнуўся ў Гомель, то і новыя справы асвоіў — механіка, вадзіцель, матарыст, ды толькі заробкі ён быў не задаволены. Няма чаго граху ўтойваць, яму хацелася больш грошаў мець, бо на сваю і жончыню невялікую зарплату медыцынскай сястры асабіста не разогнішся: дзве дакі ў сям'і, вышэйшую адукацыю яны павінны атрымаць (і атрымалі потым).

Неаднойчы задумваўся Анатолю Мікалаевіч над сваім жыццём: дарогамі, дзі і вырашыў займацца сваю справай. Не можа быць, каб яго рукі, здатныя на многае, падвалі. Таму і звярнуўся да свайго земляка Аляксандра Кнышова: падабаюцца мне твае кошыкі. Навуцы рабіць іх. Калі ласка, будзь адказ. Толькі не лянься. І набарыся цяперняня.

Навука абыходзіцца з лазой, пе-

Фота Вячаслава СУХАВІЧЫКА

«Гарачы» тэлефон «Звязды» 287-17-41

У аснове забароны — клопат пра здароўе гараджан

Галіна Міхайлаўна Сазановіч з Навагрудка паскардзілася, што на мясцовым рынку побач з вакзалам нядаўна забаранілі гандляваць малаком.

«Дагэтуль яго суды прывозілі ў уласных падворках прыватнікі з наваколных вёсак. Усе былі задаволены. А нядаўна вывеслі аб'яву, што быццам бы санстанцыя забараніла тут продаж нестерылізаванага малака. Чаму?»

Па-першае, санстанцыя тут ні пры чым. Аб'яву аб забароне гандлю малаком вывесіла адміністрацыя рынку Навагрудка раённага спажывецкага савета. Чытачка, напэўна, нешта крыху палыблала, паколькі ў аб'яве ішла спасылка на санітарныя нормы. Паводле слоў галоўнага ўрача Навагрудка зальнага цэнтру гігіены і эпідэміялогіі Васіля Смоліўска, згодна з Санітарнымі правіламі арганізацыі і правядзення рынкавага гандлю харчовай сыравінай і харчовай прадукцыяй у Рэспубліцы Беларусь, на рынках забараняецца рэалізацыя зборнага неапахаванага малака.

Па-другое, пайсці на такі крок адміністрацыя рынку менавіта зараз, як лічыць Васіль Фэдаравіч, прымусілі словасвая тэмпературы паветра, а таксама тое, што колкасы малака ад прыватнікаў апошнім часам павялічыліся. Так што ў аснове забароны ляжыць найперш клопат пра бясекую здароўе грамадзян. «Малако ваязуч з усю наваколля, неабавязкова ад ранішняй доўга, а пры промывах тэмпература цяжка гарантаваць свежасць прадукцыі».

Сяргей РАСОЛЬКА.

Замежныя грамадзяне змогуць атрымаць дадатковую абарону ў Беларусі

Замежныя грамадзяне або асобы без грамадзянства змогуць атрымаць дадатковую абарону ў Беларусі. Такое права ім будзе прадастаўлена пасля прыняцця законапраекта «Аб прадстаўленні замежным грамадзянам або асобам без грамадзянскага статусу бежанца, дадатковай або часовай абароны ў Рэспубліцы Беларусь».

Як адзначыў намеснік начальніка Дэпартаменту па грамадзянстве і міграцыі МУС Сяргей Матус, у апошнія гады ў сваё назірэццэ тэндэнцыя замацавання дадатковых правоў за замежнымі грамадзянамі або асобамі без грамадзянства, якія не паддаюцца пад палажэнні аб атрымнанні статусу бежанца, аднак якія ў той жа час не могуць быць высланы з краіны. Адпаведна законапраекты ўжо былі прыняты краінамі Балтыі, Польшчай, Чэхіяй, Малдовай.

Дадатковая дапамога прадугледжана і ў законапраекце, які знаходзіцца цяпер у Палаце прадстаўнікоў. У адпаведнасці з ім, замежныя грамадзяне або асобы без грамадзянства, якія не прэтэндуюць на атрыманне статусу бежанцаў, змогуць атрымаць часовы дазвол на прыжыванне ў Беларусі. Гэты дазвол можна будзе працягваць на той тэрмін, пакуль не знікнуць прычыны, па якіх ён быў прадастаўлены. Пасля гэтага замежны грамадзянін або асоба без грамадзянскага статусу пакідае нашу краіну. Па словах С. Матуса, падлікі паказалі, што штогодова дадаткова абарона ў Беларусі можа быць прапанавана каля 20 замежным грамадзянам або асобам без грамадзянства, прычым палова з іх будзе непашанаванымі.

За першыя правядзеныя працэдур прызначэння бежанцам з 1997 года ў Беларусі органы па грамадзянству і міграцыі звярнуліся больш за 3 тысячы інашэцмаў з 42 краін свету. На пачатак сакавіка гэтага года ў Беларусі ўсёго было прызнана бежанцамі 797 чалавек з 13 краін. Цяпер у нашай краіне пражывае 459 бежанцаў. У апошнія гады колькасць хадзіліцтваў аб прызнанні бежанцамі паніжэцца і складае недзе 100–120 вяротаў у год. Летась было прынята 112 рашэнняў па хадзіліцтвах. Прызнана бежанцамі было 13 чалавек, яшчэ ў адносінах да такой жа колькасці было вынесена рашэнне аб нывысылці і выданы часыны дазвол на часовае пражыванне.

У 2006 годзе на пастаяннае жыхарства ў Беларусі было пакинута звыш 12 тысяч інашэцмаў, прычым колькасць адпаведных дазволаў у параўнанні з 2005 годам павялічылася на 13 працэнтаў. Асноўная частка мігрантаў, якія ўз'яджаюць у нашу краіну, — рукмоманае насельніцтва (Беларусы, рускія, украінцы). Увогуле ж на пачатак гэтага года ў Беларусі пастаянна пражываюць звыш 117 тысяч замежных грамадзян і каля 9 тысяч асоб без грамадзянства. Таксама летась было зарэгістравана больш за 339 тысяч інашэцмаў, якія часова прыбылі ў Беларусі, іх амаль на 25 тысяч больш у параўнанні з 2005 годам. Па інфармацыі Дэпартаменту па грамадзянству і міграцыі МУС, у мінулым годзе за парашэнне правільна знаходжання замежных грамадзян і асобаў без грамадзянства ў Беларусі да адміністрацыйнай адказнасці было прыцягнута звыш 21 тысяч чалавек. У адносінах да 2,2 тысяч інашэцмаў, якія груба парушылі правілы, былі вынесены пастановы аб департацыі, з іх 911 — выгнаны пад канвоем.

Сяргей КАРАЛЕВІЧ.

Паведамленне прэс-цэнтра Канстытуцыйнага Суда

Канстытуцыйны Суд на сваім пасяджэнні 2 сакавіка г.г. разгледзеў некалькі пытанняў, у прыватнасці вынес рашэнне па пытанні сплання мясцовага збору за ашчыўленне гандлю.

Прадметам разгляду з'явілася Інструкцыя аб зборы за ашчыўленне гандлю на тэрыторыі горада Мінска, зацверджаная рашэннем Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў ад 30 снежня 2006 г. № 278 «Аб бюджэце горада Мінска на 2007 год», у частцы аб'ргунтавання ўвядзення мясцовага збору за ашчыўленне гандлю нафтапрадуктамі ў памеры адной базавай велічыні ў месяц за кожную рэалізаваную тону.

Суд прайшоў да высновы, што Мінскі гарадскі Савет дэпутатаў сваім вышэйзгаданым рашэннем рэалізаваў прадстаўленае яго права на ўвядзенне збору за карысталінікаў, унёсў збор за ашчыўленне гандлю на тэрыторыі горада Мінска, а таксама праверана зацвердзіў Інструкцыю аб зборы за ашчыўленне гандлю на тэрыторыі горада Мінска. Увядзенне збору за ашчыўленне гандлю нафтапрадуктамі ў памеры адной базавай велічыні ў месяц за кожную рэалізаваную тону не супярэчыць Канстытуцыі і іншым актам заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Аднак дэлегаванне мясцоваму Саветам дэпутатаў паўнамоцтваў на вызначэнне асноўных элементаў збору за карысталінікаў прыводзіць на практыцы да таго, што ў абласцях і г. Мінску асноўныя элементы дадзенага мясцовага збору істотна адрозніваюцца.

Канстытуцыйны Суд прапанаваў Палаце прадстаўнікоў пры прыняцці законаў аб бюджэце Рэспублікі Беларусь на гэты год прадугледжваць у поўным аб'ёме ўсе асноўныя элементы збору за карысталінікаў з мэтай выключэння дэлегавання гэтых пытанняў на ўзровень падзаконных актаў.

Дадзены падыход забяспечыць уніфікацыю падатковага заканадаўства і выкананне канстытуцыйнага прыпынку правядзення на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь адзінай бюджэтна-фінансавай, падатковай, грашова-кредытнай, валютнай палітыкі.

Людміла МУРАШКА, памочнік Старшыні Канстытуцыйнага Суда.

«Пуховае» захапленне

Нядаўна я пазнаёмілася з жанчынай, захапленне якой не падобна на знятыя іншых людзей: яна робіць рэпрадукцыі карцін, партрэтаў вядомых людзей з пуху раслін. Сафія Адамаўна — мадэльер-канструктар жаночага адзення. Выйшаўшы на пенсію, на ўлонні прыроды, збірае, засушвае травы, палёсткі кветак. Так пачалося захапленне фларыстыкай. На першых карцінах Сафіі Адамаўны — экалагічныя пейзажы: горы, трапяткіны лясы, марскія замалёўкі. Усё гэта харастава нарадзілася з палёсткаў півоніяў, кветак кабаккоў, галінак кропу, катахоў кукурузы.

Але фларыстыкай, фітадэзінам займаюцца многія. «Мне хацелася знайсці штосьці адметнае, незвычайнае, — заўважае жанчына. — Адночы прачытала, што з пуху раслін можна рабіць аплікацыі. Так і нарадзілася новае захапленне».

Фота Марыі Жэліліцкай.

Імэнна любоў да ўнікаў падштурхнула творчы: першыя работы прысвечаны ім. Пяшчотныя, цёплыя аплікацыі зярэкоў прыйшліся малым даспадобы.

Але дзеці падрасталі, расло і майстарства, патрабавачы новых вобразаў і тэм. І майстар асмелілася на сур'эзны крок: стварыла серыю партрэтаў вядомых людзей — пісьменнікаў, музыкантаў, артыстаў. Янка Купала і Якуб Колас, Уладзімір Караткевіч і Уладзімір Мулявін, Мікалай Гоголь і Сяргей Ясенін — вось нядаўнія пералік асобаў, выявы якіх

Фота Марыі Жэліліцкай.

складаюць калекцыю Сафіі Адамаўны. Есць тут таямнічкая Неферціта, загадкава Джканда, натхнёная Марыяна Цветаева, задумлівы Чарль Чаплін...

Асобная размова — пра тэхніку выканання, якую, без перабольшвання, можна параўнаць з працай ювеліра. Аснова будучай карціны — аksamітная папера, гаюльны інструмент — звычайны пілцэт. З яго дапамогай пух вкладаваецца (заўважае, не прыклеіваецца) на паперу. Перадаць аб'ём, адценні святла, выраз твару — заданы майстрых такім жа, як і ў мастака. Цікава, што самым лепшым матэрыялам з'яўляецца пух дзьмухаўцоў. Таксама сыравіну «пастаўляюць» падбел, скрыпеня, чартапалох. Перш чым трапіць на працоўны стол, пух «праходзіць» строга адбор.

Першая персанальная выстава работ Сафіі Адамаўны Лях, на якой дэманстравалася каля сарака твораў, адбылася ў снежні мінулага года ў сталічнай бібліятэцы № 15 імя Цёткі. Неабаяжыва да мастацтва людзі захапіліся не толькі партрэтамі, але і пейзажамі, сілуэтамі карцінамі. Асобна былі прадстаўлены пуховыя копіі ілюстрацый мастака С. Красаўскаса да кнігі «До следнаго дыханья».

«Пасля выставы было многа званкоў, слоў удзячнасці, — дзельніца Сафія Адамаўна.

Фота Марыі Жэліліцкай.

Але я займаюся гэтым не дзеля вядомасці, славы. Проста цікавацца людзей да майго захаплення натхняе на пошук новых тэм». У планах майстрыхі — стварыць партрэт Францыска Скарыны. Шкада толькі, фармат аksamітняй паперы не дазваляе «змахнуцца» на манументальны твор. Дарэчы, дзякуючы пухавой аплікацыі прыйшоў яшчэ адно захапленне — пісаць вершы. Хоць праца з бязважкім матэрыялам — таксама паэзія. Прыходзіць натхненне — і пуршчы, хаатычна раскіданыя ў прастору, збіраюцца, каб стаць мастацкім творам.

Ірына МАТУСЕВІЧ.

Фота Марыі Жэліліцкай.

прадказваюць знікненне ў ходзе вострай канкурэнцыі такіх важных галін, як сельская гаспадарка, машына- і станкабудаванне, вытворчасць аўтамабіляў, самалётаў, мэблі, прадуктаў харчавання і некаторых іншых. Гэтыя верагодныя страты абумоўлены ў першую чаргу тэхналагічнай і тэхнічнай адсталянасцю, якіякі ступенню зношаўнасці абсталявання, кадравай непадрыхтаванасцю да працы ў новых умовах пераважнай большасці кадраў прадпрыемстваў вышэй названых галін.

І гэта не віна, а бяда іх кіраўніцтва. Апошнія 15 гадоў яго было заклочана ў асноўным праблемай жывявання, а не планами стратэгічнага развіцця вытворчасці. У гэтым жа пераходзіць ад сельскай гаспадаркі. Агульнае меркаванне: самую вялікую пагрозу на месцах бачаць у набліжэнні цэн да ўзроўню световых на энергазасурсы, у павышэнні тарыфаў на транспартныя перавозкі, магчымы істотным зніжэнні даходаў на сельніцтва. У праблемны і дата-навыя рэгіёнах, зразумела, хваляюцца больш за іншых.

Дарэчы, нават захаднія эксперты лічаць, што Расія, фарсіруючы тэрміны ўступлення ў СГА, адначасова і моцна рызыкуе. На іх погляд, яна пачула пераважна абслуговавае патрэбы ў сыравіне больш паспяхова эканамічна развітых краін у абмен на іх прадукцыю галін глыбокай перапрацоўкі і высокай

Кепскі зрок — не вырак?

ды, каля 8 тысяч з іх працуюць на спецыялізаваных прадпрыемствах Беларускага таварыства інвалідаў па зроку. Аднак нельга не заўважыць: такія прадпрыемствы, як правіла, знаходзяцца ў абласных гарадах і буйных раёнцэнтрах. У той жа час інваліды з глыбіні часткаюм аказваюцца «са бортам».

Між тым, адначасла Марыя Гарбацэвіч, выправіць сітуацыю на Міншчыне маюць намер ужо ў бліжэйшы час. Далапамагчы прыставацца да жыцця, аказваць медыцынскую і псіхалагічную падтрымку чалавек па краіне ў цэлым, і ў тым ліку каля 300 чалавек — па вобласці. Разам з тым даводзіцца канстатаваць, што пераважна большасць гэтых людзей выйшла на групу пасля дасягнення паўналецця, а значыць, па аб'ектыўных прычынах была пазбаўлена магчымасцяў наведваць школы для дзяцей з захворваннямі вачэй, і зараз павінна фактычна занава вучыцца хадзіць і выконваць хатнюю работу. І прычым — рабіць гэту самастойна.

Значная частка «новых» інвалідаў з захворваннямі вачэй — людзі ў працаздольным урсосе. Спраўдзіліся, выправіць сітуацыю на Міншчыне маюць намер ужо ў бліжэйшы час. Далапамагчы прыставацца да жыцця, аказваць медыцынскую і псіхалагічную падтрымку чалавек па краіне ў цэлым, і ў тым ліку каля 300 чалавек — па вобласці. Разам з тым даводзіцца канстатаваць, што пераважна большасць гэтых людзей выйшла на групу пасля дасягнення паўналецця, а значыць, па аб'ектыўных прычынах была пазбаўлена магчымасцяў наведваць школы для дзяцей з захворваннямі вачэй, і зараз павінна фактычна занава вучыцца хадзіць і выконваць хатнюю работу. І прычым — рабіць гэту самастойна.

Ведай нашых! Паўтор алімпійскага фіналу

Кітаец Хан Сяяпен, як і на зімовай Алімпіядзе-2006 у італьянскім Турыне, адрабу «золата» ў беларуса Дзмітрыя Дашчынскага на чэмпіянаце свету-2007 у італьянскім Мадона ды Кампілю

Галоўны трэнер нацыянальнай каманды па фрыстайлу Мікалай Казека не памыліўся ў сваім прагнозе: напярэдадні чэмпіянату свету ў італьянскім горадзе Мадона ды Кампілю ён абаяў, што на светным першынстве яго падначаленыя здабудуць дзве ўзнагароды — і беларускія павяртыня акрабаты заваявалі два сярэбраныя медалі. Віце-чэмпіёнамі сталі Дзмітрый Дашчынскі і Асоль Слівец.

— Я спраўдуў планавана два медалі, але іх магло наогул не быць, — тлумачыць Мікалай Казека. — Мы не маглі арганізаваць добрую падрыхтоўку ў Канаду з-за спалення ў вазі, таму скажовая падрыхтоўка ў спартсменаў была нульвая, давляло ўсё наганяць на спарбінтах у Кітаі. Чэмпіянат жа свету для нас — самы гаюльны старт, — падкрэсліў трэнер, — праводзіцца ён толькі раз у два гады. Я спадзяваўся на добрае выступленне Антона Кушніра і Цімафея Сліўца, таму рабіў акцент на іх падрыхтоўку, але выйшла пан-ішмау. Гаюльня, што і канцы сезона беларускія спартсмены заваявалі медалі.

На меце пытанне да Дзмітрыя Дашчынскага, наколькі цяжкім было для спартсмена гэты посталімпійскі сезон, пачула: «Канешне, крый стаміўся. Сезон прайшоў спакойна. Прыемна, што завяршыў яго з медалём».

Больш эмацыянальна ўспрыняла заваяванне «серабра» на чэмпіянаце свету Асоль Слівец, пэўна, адна з самым апытычных беларускіх спартсменаў. Адзінае, што засмуціла дзцяўчыню, — выступленне яе брата Цімафея, які прабуўся ў фінал з трэцім вынікам у кваліфікацыі, але аказаўся толькі 11-м, бо ўпаў:

— Цімафею перашкодзіла дрэннае надвор'е, быў моцны вецер, — бы адвакат паспрабавала апраўдаць брата Асоля, пасля чаго падзялілася сваім уражаннем ад гарадка Мадона ды Кампілю, дзе праходзіў чэмпіянат. — Гэта маленькі гарналыжны курорт. Мне вельмі спадабаліся жыхары і мясцовае кухня. Мы пакаштавалі бараніну, каніуні і, зразумела, піцу. А наконат таго, што сёлетва было недастаткова снегу, каб падрыхтавацца да сезона, Асоль па-апытычнаму заўважыла: «Значыць, усе спартсмены былі ў аднолькавых умовах».

Ірына ПРЫМАК.

КАБ РОДНЫ КУТ БЫЎ МІЛЫМ, ЯГО ТРЭБА ЗРАБІЦЬ ЧЫСТЫМ

На Брэстчыне падведзены вынікі конкурсу-агляду санітарнага стану населеных пунктаў у мінулым годзе. Пераможцамі сярэд вёскаў сталі Кабыляўка Пружанскага раёна, Гугава Драгічынскага, Аснежыцы Пінскага, Ракітнае Жабінкаўскага, Кукава Ганцавіцкага раёнаў.

Гаюльны санітарны ўрач вобласці Алег Арнаўтаў лічыць, што на перадавіку павінны раўняцца іншыя і прыняў пастанову «Аб санітарным утрыманні вёскаў». Згодна з гэтым дакументам, усе суб'екты гаспадарання, індывідуальныя дамоўладальнікі павінны навесяці парадка на замацаваных тэрыторыях як у гарадах, так і ў вёсках да 15 сакавіка. Пасля гэтай даты санітарныя службы пакінулі за сабой права штрафваць тых нядбайных гаспадароў, якія жывуць сярэд вёскаў.

Яна СМЕТАВА.

Дзівакі?

КОЖНАЙ БЫ ВЁСЦЫ СВАЙГО КАРАСЁВА...

Віктар Раманавіч Карасёў з пасёлка Ветрына — ініцыятар устаноўкі помнікаў землякам, якімі можна ганарыцца, аўтар даследаванняў аб родным краі. У сваё 70 гадоў ён поўны цікавых планаў. А колькі ж карыснага для землякоў і не толькі ён ужо зрабіў. Напрыклад, у 2003-м адкрыў музей «Гісторыя Ветрыны і школы».

Віктар Раманавіч нарадзіўся ў Рыбках — кіламетры за два ад Ветрыны. У другой палове цяжкіх 1930-х улады загадалі ўсім, хто не хоча ўступаць у калгас, пакінуць Рыбакі. Нават дахі з дамоў здымалі: калі зможаць без іх жыць, заставяцца!

Так сям'я Карасёвых перабралася ў Ветрына, аб якім можа суразмоўца расказвае з гонарам: «Вы ж, напэўна, ведаеце, што Ветрына — былы раёнцэнтр з 1924 — га па 1960 — год? Пасёлак у нас вялікі — болш за 3000 жыхароў. А колькі герояў, талентаў даў наш край? Артыкула газетнага не хоціць, каб расказаць аб усіх.

Карасёў скончыў Ветрынскую школу, вучыўся ў ваенным авіяцыйным радыётэхнічным вучылішчы ў Даўгаўпілсе, служыў у ракетных войсках стратэгічнага прызначэння 27 гадоў. Абслугоўваў вельмі сур'ёзную ў савецкай арміі частку ў саветскай арміі ў такіх сакрэтных войсках, здолее завочна скончыць Латвійскі дзяржаўны ўніверсітэт, і ў 1968-м атрымаў дыплом са спецыяльнасцю «Гісторыя».

У 1982-м пайшоў на «Грамадзянку» ў званні маёра. Выкладаў у полацкіх школах гісторыю Беларусі і сусветную. У сярэдзіне 1990-х вельмі зацікавіўся гісторыяй Ветрыны і мясцовай фікультуры. Між іншым, дзякуючы яго намаганям было ўстаноўлена, што Ветрынская школа значна старэйшая, чым было вядома: «У 1992-м святкавалі 100-гадовы юбілей школы, а ў 1999-м — ужо 135-годдзі!», — з задавальненнем успамінае ў гэтай школе. У лістапада года ж года было абазначана тэма пахавання знакамітага даследчыка Віцебшчыны Аляксандра Семантоўскага. Яго маёмнтак знаходзіўся на Палачыне. Цяпер яго памяці можна па-

станціну Андрэевічу Дурново — былому гаюльнуму інжынеру на валаполацкага прадпрыемства па транспарціроўцы нафты «Дружба», Барысу Паўлючыну Ліўшыцу, які раней быў інжынерам на «Нафтане», а цяпер працуе прадстаўніком рэспубліканскай фірмы «Сыравінныя рэсурсы», якія ў 1943-м за сувязь з партызанамі былі забітыя акупантамі. І ў Фарынаве — былой вёсцы Гарчукаўскага, 14 лістапада 2003 года — адкрыць памятнага знака на валуне на месцы нараджэння (Карасёў даказаў гэта дакументальна) першай у Беларусі і Расіі жанчыны-геолага Ганны Місуня. Яна нарадзілася побач з сучаснай вёскай Качанова (былая сядзіба Забалоцка), была дачка вядомага Маскоўскага ўніверсітэта, пахавана ў Маскве. Прыехаў уша-настаўца яе памяць прадстаўнікі інстытута геалагіі. І цэлая вуліца названа ў яго гонар.

27 чэрвеня 2004 года ў гонар 60-годдзя вызвалення Ветрына ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у Ветрынскай школе-інтэрнаце, што знаходзіцца ў вёсцы Віцебшчына, адкрыўся мемарыяльны знак у гонар юных разведчыкаў: 14-гадовага Івана і 12-гадовага Антона Весеценбергера — выхаванца дзіцячага дома. 17 верасня 2004 года святкавалася 500-годдзе з дня заснавання Ветрыны. На месцы, дзе пачыналася будаўніцтва Ветрыны, усталяваны 10-тонны валун з адпаведным надпісам. Дарэчы, да 500-годдзя Ветрына выйшла ў свет кніга Карасёва «Мая любімая Ветрына. Нарысы гісторыі». У тым жа годзе выдалі кнігу «Мой сэрца часткіна. Нарысы з гісторыі», 2 ліпеня 2005-га паставілі памятник знаку ў вёсцы Слабада Ветрынскага сельсавета ў гонар жанчыны — маці Дар'і Вяшчэка, якая цаной сваёй жыцця выраставала аднавяскоўцаў ад смерці ў час акупацыі фашыстамі. Лета мінулага года: памятна знак пісьменнікам — землякам Сцяпану і Мікалаю Сямашкам і Вісарыёну Гарбуку ў вёсцы Нача.

Самай значнай падзеяй апошняга часу Віктар Раманавіч лічыць устаноўку 16-тоннага валуна ў памяць пра вядомага дзеяча беларускай культуры, заснавальніка суполкі «Зялёная сонца» і наша вакоца» Эпімах-Шыпілы (1859—1934). Ён ведаў каля 20 мільярд чалавек, якіх вывучыў у 1920 годзе ў вёсцы Нача. Карасёў — член літаратурнага аб'яднання «Надзвінне». Пра свой родны кут можа расказаць гадзінамі.

Зарэ Віктар Карасёў працуе над кнігай «Ветрыншчына турыстычна. Даведнік турыста». Распрацаваны спецыяльны турыстычны шлях. Стварэне біяграфічнага «Дзмітрыя Васільевіча Чубута — вядомага ў Беларусі дзяржаўнага дзеяча, які да ваіны працаваў у Ветрыне настаўнікам, на партыйнай рабоце, быў камандзірам партызанскай брыгады імя Варашылава. За гераізм у гады ваіны атрымаў ордэн Кутузава 1-й ступені. У пасляваенныя гады доўгі час узначальваў Мінскі аэблыванкам, уваходзіў у ЦК партыі. Карасёў — член літаратурнага аб'яднання «Надзвінне». Пра свой родны кут можа расказаць гадзінамі.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Маскоўскія дыскусіі

РАСЦЮ ЧАКАЕ «ШОКАВАЯ ХІРУРГІЯ»?

У час нядаўняй паездкі ў Маскву групы беларускіх журналістаў у размовы з палітыкамі, кіраўнікамі міжнародных арганізацый, дэпутатамі Дзярждумы, аналітыкамі ўзнікла тэма верагоднага далучэння краіны да Сусветнай гандлёвай арганізацыі (СГА) ужо ў 2007 годзе. Праўда, гэта тэма не атрымлівае развіцця — нас больш цікавіць лёс перамоў па газу і нафце. Аднак потым у кулуарах у размове з масквічамі не раз закралася пытанне аб мэтазгоднасці ўваходжання Расіі ў СГА. Высветлілася, што ў Маскве (дарэчы, як і ў рэгіёнах) няма кансалідаванага меркавання наконат членства ў СГА. Вострая палеміка вакол чакаемых прыемных пласцаў і непазбежных мінусаў не спыняецца і сёння.

Тыя, хто настамна лабіруе і агітуе за хутчэйшае ўступленне ў СГА (сярод іх першую скрыпку іграе міністр эканамічнага развіцця і гандлю РФ Герман Грэф) не ішкядуюць ружовых фарбаў. На іх думку, далучэнне да гэтай арганізацыі азначае пачатак актыўнага ўваходжання Расіі ў сусветную эканаміку і больш плённы ўдзел у міжнародным падзеле працы і рынку ў адпаведнасці з працэсамі глабалізацыі, якія набіраюць моц. Акрамя гэтага, расійскія прадпрыемствы змогуць набываць па адносна танных цэнах імпартныя камплектуючыя, асобныя віды сыравіны, атрымаюць дадатковыя стимулы для экспарту прадукцыі. Яны ў цэлым павялічць сваю інвестыцыйную прывабнасць, атрымаюць новыя прававыя інструменты для барабьбы супраць розных квот і дыскрымінацыйных абмежаванняў у гандлі за мяжой. У прыватнасці, расійскія металургі будуць у новым прававым узроўні змагання з абнававанымі іх у дзімпнінг.

Ну а насельніцтва зможа набываць па прымальна і невысокіх цэнах якасную спажывецкія тавары вядучых замежных вытворцаў. Гэта, безумоўна, паспрыяе павышэнню ўзроўню жыцця. Такія воль перспектывы маюць прыблізна і СГА. Адзін толькі факт публічнага членства ў ёй, паводле слоў Грэфа, дасць краіне дадаткова некалькі мільярдэў амерыканскіх долараў.

І спраўду, у Расійскай Федэрацыі, як і ў Беларусі, няма альтэрнатывы СГА. Перспектывы адзінай эканамічнай прасторы краін «чацвёркі» — Беларусі, Расіі, Украіны і Казахстана, якая магла б стаць самастой-

прадказваюць знікненне ў ходзе вострай канкурэнцыі такіх важных галін, як сельская гаспадарка, машына- і станкабудаванне, вытворчасць аўтамабіляў, самалётаў, мэблі, прадуктаў харчавання і некаторых іншых. Гэтыя верагодныя страты абумоўлены ў першую чаргу тэхналагічнай і тэхнічнай адсталянасцю, якіякі ступенню зношаўнасці абсталявання, кадравай непадрыхтаванасцю да працы ў новых умовах пераважнай большасці кадраў прадпрыемстваў вышэй названых галін.

І гэта не віна, а бяда іх кіраўніцтва. Апошнія 15 гадоў яго было заклочана ў асноўным праблемай жывявання, а не планами стратэгічнага развіцця вытворчасці. У гэтым жа пераходзіць ад сельскай гаспадаркі. Агульнае меркаванне: самую вялікую пагрозу на месцах бачаць у набліжэнні цэн да ўзроўню световых на энергазасурсы, у павышэнні тарыфаў на транспартныя перавозкі, магчымы істотным зніжэнні даходаў на сельніцтва. У праблемны і дата-навыя рэгіёнах, зразумела, хваляюцца больш за іншых.

Дарэчы, нават захаднія эксперты лічаць, што Расія, фарсіруючы тэрміны ўступлення ў СГА, адначасова і моцна рызыкуе. На іх погляд, яна пачула пераважна абслуговавае патрэбы ў сыравіне больш паспяхова эканамічна развітых краін у абмен на

